

О.І. МАЛИШКІН*

(Державний університет інфраструктури та технологій, м. Київ, Україна)

Звіт про прибутки і збитки компаній Польщі та Німеччини на тлі нормативів ЄС: досвід для України

Євроінтеграція торкнулася усіх сфери економіки України, і зокрема ведення бухгалтерського обліку і підготовки фінансової звітності. Так, норми Закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» приведено у відповідність до законодавства Європейського Союзу, зокрема положень Директиви ЄС № 2013/34/ЄС, вдосконалюється порядок застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності. Тому актуальним, з позиції вивчення зарубіжного досвіду, є аналіз Звіту про прибутки і збитки компаній Польщі та Німеччини. Метою статті є аналіз польської і німецької форм Звіту про прибутки і збитки компанії задля вивчення спільних і відмінних рис його в цих країнах, виявлення національних особливостей та визначення рівня відповідності національних критеріїв нормам Директиви 2013/34/ЄС. Визначено особливості формату і змісту звіту компанії кожної із країн, що зумовлені історичними обставинами розвитку країн, специфікою економічних укладів і розвитком бухгалтерських шкіл. Виявлено ознаки аналогічних підходів: бухгалтерське законодавство і Польщі, і Німеччини дає можливість застосовувати на вибір два формату звіту. Зокрема в Польщі – це калькуляційний або порівняльний варіант, в Німеччині – метод оборотних або метод валових витрат. Такий підхід знаходиться в фарватері норм Директиви 2013/34/ЄС, яка дозволяє компаніям на вибір один з двох варіантів звіту – за функціями або за характером витрат. Виявлено, що різниця між форматами звіту в окремих країнах і за законодавством ЄС зумовлена підходом до розкриття витрат, в той час як розкриття доходів є більш універсальними та інтернаціональними. Німецькі компанії мають можливість використовувати два варіанти складання звіту про прибутки та збитки – метод валових витрат або метод оборотних витрат. Доходи в обох варіантах розкриваються аналогічним чином, але запис експлуатаційних витрат відбувається по-різному. На цьому тлі обмеженість українських компаній у подачі звіту лише за одним форматом виглядає як відсутність альтернативи.

Ключові слова: бухгалтерський облік в Польщі, бухгалтерський облік в Німеччині, фінансова звітність, нормативи ЄС, звіт про прибутки і збитки.

O.I. MALYSHKIN

(State University of Infrastructure and Technology, Kyiv, Ukraine)

Profit and Loss Report of Companies in Poland and Germany Against the Background of EU Norms: Experience for Ukraine

Eurointegration touched all spheres of the Ukrainian economy, in particular, sphere of accounting and financial reporting. For example, the Law of Ukraine «On Accounting and Financial Reporting in Ukraine» was brought into line with the legislation of the European Union – the Directive 2013/34/EU, the procedure for applying International Financial Reporting Standards was improved. Therefore, the analysis of the Profit and Loss Report of companies in Poland and Germany is relevant from the perspective of studying foreign experience. The purpose of the article is to analyze the form of the Profit and Loss Report of the company in Poland and Germany to examine the common and distinctive features of it in these countries, to identify national characteristics and to determine the level of compliance of national criteria with the provisions of the Directive 2013/34/EU. The specifics of the format and content of the Profit and Loss Report of companies of each country were determined that are conditioned by the historical circumstances of the countries' development, the economic structure and the development of accounting schools. Signs of similar approaches have been revealed: the accounting legislation of both Poland and Germany makes it possible to apply two report formats. In particular, in Poland it is a calculating or a comparative version, in Germany – a working expenses method or a method of gross expenses. Such approach is in one line with the norms of Directive 2013/34/EU, which allows companies to choose from one of two options for the Profit and Loss Report – by function or by nature of expenditure. It was revealed that the difference between the report formats in individual countries and the EU

* Малишкін Олександр Іванович, професор кафедри обліку і оподаткування Державного університету інфраструктури та технологій (м. Київ), доктор економічних наук, професор.

legislation is due to the approach to disclosure of expenses, while the disclosure of income is more universal and international. German companies are able to use two options for generating a Profit and Loss Report – a working expenses method or a method of gross expenses. Revenues in both versions are disclosed in a similar way, but disclosure of operating costs occurs in different ways. Against this background, the possibility for Ukrainian companies to prepare a Profit and Loss Report on only one format looks like the absence of an alternative.

Keywords: accounting in Poland, accounting in Germany, financial reporting, EU norms, Profit and Loss Report.

Постановка проблеми. Німеччина і Польща на сьогодні представляють країни єдиного економічного простору ЄС, проте потрапили до союзу у різні роки і з різних таборів. Німеччина – один з засновників ЄС, а Польща була прийнята до союзу у 2004 році, як представник у минулому соціалістичного табору. Цей фактор певним чином впливає на розбіжності у методиках бухгалтерського обліку і звітності. Якщо в Німеччині засовується класична континентальна бухгалтерська модель, то польська бухгалтерія лише недавно приєдналася до ринкових умов ЄС і знаходиться на завершальному етапі адаптації до нормативів ЄС. Тим не менше, аналіз їхнього досвіду у сукупності є доцільним, адже демонструє можливості країн, які пройшли різний історичний шлях, підпорядкувавши національні особливості обліку і звітності у скоординовану політику.

Сьогодні бухгалтерський облік в Україні переводять на стандарти Євросоюзу. Норми Закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» приведено у відповідність до законодавства Європейського Союзу, зокрема положень Директиви ЄС № 2013/34/ЄС, вдосконалюється порядок застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності. Відтак актуальним, з позиції вивчення зарубіжного досвіду, є аналіз змісту і відповідності Звіту про прибутки і збитки компаній Польщі та Німеччини нормативам ЄС.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Досвід Польщі у побудові звіту про прибутки і збитки підприємства можна прослідкувати як за нормативними документами країни – законом про бухгалтерський облік [13], національними стандартами бухгалтерського обліку Польщі [12], так і в публікаціях польських науковців. Варто виділити роботи Г. Жуковської (H. Żukowska) і Б. Савицької (B. Sawicka) (2013) [15] щодо облікової політики звітності. Вплив справедливої вартості активів на фінансовий результат компанії вивчають В. Свіцельська, І. Черкаський (V. Svitselskaya, I. Cherkassky) (2013) [6]. К. Вінярська (K. Winiarska) (2013) аналізує вплив міжнародного регулювання на бухгалтерський облік і звітність компаній Польщі [14].

Німецькі автори, зокрема, Ю. Буссик, Х. Ерман (J. Bussik, H. Ermann) (2009) [8], досліджують особливості структури звіту про прибутки і збитки підприємств різних організаційно-правових форм Німеччини, зв'язок цього звіту з балансовою теорією. С. Керлер (S. Kerler) (2012) [11], Д. Бродман (D. Brodmann) (2015) [7], Хайке Лізаус (H. Liesaus) (2015) [10] розкривають зв'язок звітів компаній з рахунками бухгалтерського обліку. М. Мацидовські (M. Matsidovsky) (2014) здійснює аналіз системи регулювання звітності Німеччини [5]. Разом з тим, відсутні дослідження досвіду кількох країн ЄС та

їхнього впливу на практику і законодавчі норми України в аспекті Звіту про прибутки і збитки.

В попередніх дослідженнях нами розглянуто вимоги законодавства Німеччини щодо побудови податкової звітності з податку на прибуток компанії [3, 2014]; методу трансформації української форми звіту про фінансові результати відповідно до вимог Директиви 2013/34/ЄС [4, 2016]; аспекти регулювання бухгалтерського обліку в Польщі в сучасних умовах [2, 2017]. Комплексно висвітлено аспекти адаптації українських форм фінансової звітності до вимог директив ЄС у монографії «Гармонізація бухгалтерського обліку та оподаткування на підприємствах України в контексті нормативів ЄС» (2018) [1].

Метою статті є аналіз польської і німецької форм Звіту про прибутки і збитки компанії задля вивчення спільних і відмінних рис його в цих країнах, виявлення національних особливостей та визначення рівня відповідності національних критеріїв нормам Директиви 2013/34/ЄС. Вивчення практичного досвіду компаній Польщі і Німеччини сприятиме імплементації Україною європейських норм сфері бухгалтерського обліку і фінансової звітності.

Виклад основних результатів.

Польща. Відповідно до п. 4 статті 47 закону Польщі про бухгалтерський облік, звіт про прибутки та збитки є диференційованим для: підприємств (додаток 1 до закону), малих підприємств (додаток 5 до закону), мікропідприємств (додаток 4 до закону), банків (додаток 2 до Закону), страхових і перестраховальних організацій (додаток 3 до Закону). Звіт звичайного підприємства (додаток 1 до закону) найбільш повно відбиває сукупність доходів і витрат компанії. За польським законодавством підприємству дається вибір між двома форматами звіту – *калькуляційний* чи *порівняльний* (табл. 1). Незалежно від обраного варіанту до розкриття належать дані за звітний і попередній роки.

Структура обох варіантів є аналогічною у частині доходів операційної діяльності та інших доходів і витрат. Натомість, відрізняються звіти способом подачі операційних витрат. В результаті лише 10 з 15 позицій звіту співпадають (66 %). Якщо брати за основу калькуляційний варіант, то потрібно розкривати собівартість продажу, витрати на продажі, загальні та адміністративні витрати. Така структура польського звіту є аналогом структури розділу І українського звіту про фінансові результати. Порівняльний варіант передбачає відображення операційних витрат у згорнутому вигляді – одним рядком (розділ В «Операційні витрати»), що звужує можливості аналізу статей.

Структура і формат Звіту про прибутки і збитки, пропонований компаніям у Польщі

Калькуляційний варіант	Порівняльний варіант
А. Виручка	А. Чисті доходи від продажів і еквівалент
Б. Собівартість продукції	В. Операційні витрати
С. Прибуток (збиток) від продажів (А-В)	С. Прибуток (збиток) від продажів (А - В)
Д. Витрати на продаж	-
Е. Загальні і адміністративні витрати	-
Ф. Прибуток	-
Г. Інший поточний дохід	Д. Інший поточний дохід
Н. Інші операційні витрати	Е. Інші операційні витрати
І. Прибуток (збиток) від операційної діяльності	Ф. Прибуток (збиток) від операційної діяльності
Л. Фінансові доходи	Г. Фінансові доходи
М. Фінансові витрати	Н. Фінансові витрати
О. Прибуток (збиток)	І. Чистий прибуток (збиток)
О. Податок на прибуток	Ж. Податок на прибуток
Р. Інші обов'язкові відрахування з прибутку	К. Інші обов'язкові відрахування з прибутку
Q. Чистий прибуток (збиток) (N-O-P)	Л. Прибуток (збиток) (I- J - K)

Джерело: складено автором на підставі [13].

Важливою відмінністю від українського варіанту звіту виступає необхідність розкриття польською компанією обов'язкових відрахувань з прибутку (п. 1 статті 47 закону) – на дивіденди власникам (акціонерам) і до статей нерозподіленого капіталу. Такий підхід польського законодавця наочно реалізує принцип гласності для широкого кола користувачів інформації про розподіл прибутку компанії. З іншого боку, не вимагається зазначати дані про інший сукупний дохід (статті додаткового капіталу), як це прийнято у розділі II українського звіту про фінансові результати. Останній варіант відповідає вимогам МСФЗ. Польські компанії такі дані розкривають у примітках до фінансової звітності.

Якщо підприємство передбачає припинення певного кола заходів, які зачіпають доходи і витрати майбутніх періодів звітності, при збереженні принципу безперервності – відповідна виручка і витрати повинні бути показані окремо від доходів і витрат триваючих операцій [6, с. 110].

Як бачимо, в аспекті порівняння з вимогами Директиви 2013/34/ЄС [9], польські варіанти звіту концептуально і по змісту відповідають формату за функціями витрат (калькуляційний варіант) і за характером витрат (порівняльний варіант).

Відповідно до п. 1 статті 48 польського закону додатково до основних форм звітності підприємства мають складати примітки. Зокрема, до звіту про прибутки/збитки потрібно включати відповідну інформацію і пояснення щодо: застосування принципів бухгалтерського обліку (політик), розкриття яких дозволяє уявити причини і наслідки будь-яких змін у порівнянні до попереднього року; розподілу прибутку або покриття збитків. Інша інформація подається на розсуд керівництва підприємства. Зазначимо, що українським законодавством встановлені жорстко прописані

форми таблиць приміток до фінансової звітності. Зміст приміток за законом Польщі відрізняється і від вимог Директиви 2013/34/ЄС, яка у статтях 15-19 встановлює доволі широкий перелік приміток до звітності. Це свідчить про те, що польське законодавство, по-перше, не в усіх позиціях оперує нормативами ЄС, а по-друге, не обтяжує бізнес багатьма інформаційними додатками до звітності. На наш погляд, в сучасних умовах, коли економіка Польщі знаходиться у фазі зростання, такі кроки мають своє виправдання як стимулятори росту продуктивних сил країни.

Німеччина. Звітність підприємств історично формувалась під впливом різних бухгалтерських шкіл Німеччини. В результаті сформувалась відома німецька «балансова» модель обліку і звітності. За цією моделлю основним прийомом обліку є збалансування даних про активи, зобов'язання, капітал, а також доходи і витрати. Основним звітом вважається баланс, в якому фіксуються, у тому числі, і збалансований показник прибутку (збитку). В німецькій літературі звіт про прибутки і збитки називають звітом, який демонструє успіх підприємства в отриманні фінансового результату. На практиці в системі подвійної бухгалтерії успіх підприємства за період можна виявити двома способами: за даними балансу шляхом порівняння власного капіталу на початок та на кінець звітного періоду – прибуток або збиток; за даними рахунку прибутку і збитку шляхом порівняння доходів з витратами [8, с. 154].

Зв'язок балансу та звіту про прибутки і збитки характерний для багатьох дослідників бухгалтерського обліку Німеччини. При цьому такий зв'язок є складовою поняття «подвійний облік», «подвійна бухгалтерія». Так, С. Керлер (S. Kerler) зазначає, що подвійна бухгалтерія (Die doppelte Buchführung)

Бухгалтерський облік

визначає успіх компанії двома способами – через баланс (використання капіталу на активній стороні і походження капіталу на пасивній стороні) та через звіт про прибутки і збитки, де визначають прибуток або збиток в системі G + V [11, с. 13].

Аналогічної позиції дотримується Д. Бродман (D. Brodmann): бухгалтерія має завдання представити економічний стан господарського товариства або приватної особи. Вона дає довідку вищої якості про майно і зобов'язання, а також про прибутки або збитки [7, с. 6].

Ще далі йдуть автори Ю. Буссік та Х. Ерман (J. Bussik, H. Ermann), які стверджують, що саме подвійність призводить до фіксування результату

двічі – одного разу в балансових статтях, другого – у прибутках або збитках [8, с. 124]. Отже, подвійність трактується як зв'язок балансу і звіту про прибутки або збитки.

Законодавство Німеччини для приватних одноособових підприємств (малі та мікро підприємства) не встановлює форми звіту. В акціонерних компаніях відповідно до § 275 Торговельного кодексу (HGB) звіт про прибутки і збитки готується двома способами – за методом валових витрат або методом оборотних витрат. Порівняння структури звітів за цими підходами наведено нижче (табл. 2).

Таблиця 2

Структура Звіту про прибутки і збитки компаній Німеччини, складеного за методом валових і методом оборотних витрат

Метод валових витрат	Метод оборотних витрат
1. Дохід від продажу	1. Дохід від продажу
2. Збільшення/зменшення наявності готових і неготових виробів	2. Виробничі витрати (собівартість)
3. Інші активізовані чисті продукти	3. Результат бруто від обороту
4. Інший виробничий дохід	4. Витрати з продажу
5. Витрати сировини і матеріалів	5. Загальні адміністративні витрати
6. Витрати на персонал	6. Інший виробничий дохід
7. Амортизаційні відрахування	7. Інші виробничі витрати
8. Інші виробничі витрати	8. Дохід з часткою участі, у тому числі з пов'язаних підприємств
9. Дохід з часткою участі пов'язаних підприємств	9. Дохід з інших цінних паперів
10. Дохід з інших цінних паперів	10. Інші відсотки і подібний дохід
11. Інші відсотки і подібні доходи, крім того, з пов'язаних підприємств	11. Амортизаційні відрахування на капіталовкладення і цінні папери оборотного капіталу
12. Амортизаційні відрахування на капіталовкладення та цінні папери оборотного капіталу	12. Відсотки і подібні витрати в т.ч. в пов'язані підприємства
13. Відсотки і подібні витрати	13. Результат звичайної ділової діяльності
14. Результат звичайної ділової діяльності	14. Особливий дохід
15. Особливий дохід	15. Особливі витрати
16. Особливі витрати	16. Особливі результати
17. Особливий результат	17. Податки на дохід (прибуток)
18. Податки на дохід (прибуток)	18. Інші податки
19. Інші податки	19. Річний прибуток/ річний збиток
20. Річний прибуток/ річний збиток	

Джерело: складено автором на підставі [8, 11].

Сутність методу валових витрат полягає у тому, що витрати представлені у формі елементів – сировина і матеріали, заробітна плата, амортизаційні відрахування, інші виробничі витрати. Такий підхід аналогічний тому, як встановлено в Директиві 2013/34/ЄС у форматі звіту під назвою «за характером витрат». Чимало схожих рис містить і польський звіт про прибутки і збитки за форматом «порівняльний варіант», а також розділ III українського звіту.

Слід відмітити, що метод валових витрат в Україні застосовувався як спосіб обчислення об'єкта

оподаткування податку на прибуток підприємства у період з 1997 по 2010 роки. В європейській практиці метод валових витрат в бухгалтерському обліку застосовується переважно на підприємствах малого і середнього бізнесу. Такий підхід є більш економічним варіантом ведення обліку, оскільки звільняє підприємство, по перше, від подвійного обліку витрат (за характером і за функціями), по-друге, від необхідності розраховувати собівартість продукції (послуг) в системі бухгалтерського обліку. Цілі розрахунку собівартості досягаються в системі

управлінського обліку, за німецькою обліковою практикою – в системі контролінгу.

Метод оборотних витрат передбачає інше групування витрат – за функціями витрат: на виробництво (собівартість), з продажу, адміністративні. Метод спрямований на розрахунок собівартості в системі бухгалтерського обліку. Такий підхід аналогічний тому, який встановлено в Директиві 2013/34/ЄС у форматі звіту за функціями витрат. В цілому, структура німецького звіту за методом валових і оборотних витрат є аналогічною по доходах і відрізняється способом розкриття операційних витрат компанії. Співпадають 12 з 20 позицій (60 %).

Специфікою німецької практики є те, що звіт з прибутку і збитку може створюватися у двох типах - брутто або нетто. При підході «брутто» витрати і виручку враховують без згортання. Тобто всі дані про

витрати і доходи фіксуються повністю роздільно. В практиці віддають перевагу рахунку брутто. Німецькі дослідники пояснюють це тим, що такий підхід відтворює джерела успіху [8, с. 112]. Для отримання результату «нетто» по аналогічних позиціях обліку з одержаних доходів віднімають релевантні суми витрат. Наприклад, по частках участі в капіталі, по відсотках, по особливих витратах і доходах, інших витратах і доходах [8, с. 115].

В останні роки звіт про прибутки і збитки все більше формалізується. На цей процес впливають Міжнародні стандарти фінансової звітності та законодавство ЄС, яке вимагає певних стандартів для звітів, що оприлюднюються. В практиці німецьких підприємств його здебільше формують по типу «брутто» у форматі сконто, коли доходи і витрати наводять у різних колонках (табл. 3) [10, с. 12].

Таблиця 3

**Звіт про прибутки і збитки виробничого підприємства Німеччини за період (метод «валових витрат»)
(приклад)**

1	Дохід брутто	850.000	
	Знижки та повернення		(3.000)
2	Дохід нетто	847.000	
3	Витрати на виробництво проданих виробів:		
	Сальдо на початку року		45.800
	+ витрати на виробництво		127.400
			= 161000
	Сальдо наприкінці року		12.200
4	Валовий прибуток від обігу	686.000	
5	Витрати з продажу		56.000
6	Чистий прибуток з обігу	630.000	
7	Адміністративні витрати		50.000
8	Чистий прибуток з виробництва	580.000	
9	Фінансові витрати		10.000
10	Річний прибуток	570.000	

У наведеному прикладі до специфічних можна віднести статтю 3 «Витрати на виробництво проданих виробів» (метод валових витрат), що означає по суті собівартість реалізації продукції. Результуюча сума формується бухгалтерським розрахунком з трьох проміжних статей: сальдо незавершеного виробництва на початок і кінець року, сума витрат на виробництво за звітний період. Такий підхід до звітності наочно ілюструє німецьку практику, де увага до сальдо рахунків є надзвичайно великою. За рахунок такого розгортання статей можна порівняти сальдові суми з даними балансу, що підсилює контрольне значення показників звітності [8, с. 226].

Висновки. В умовах ЄС кожна країна-член зобов'язана дотримуватись вимог директив ЄС щодо зовнішніх звітів. У той же час, на рівні підприємства і групи підприємств звітність та облік можуть бути організовані за тією моделлю, яка є більш економічно вигідною галузі, формі власності, розміру і характеру діяльності компанії [5]. Кардинальних методологічних відмінностей у змісті статей доходів і

витрат між німецьким, польським і українським форматами звіту про прибутки/збитки не встановлено. Особливо це стосується формату «за функцією витрат». Певні розбіжності національних практик виявлені у формі подачі (розкриття) статей, кількості розділів і статей, змісті окремих статей. Аналогічність статей польського звіту (калькуляційний і порівняльний варіанти) сягає 66 %. Аналогічність статей німецького звіту (метод валових витрат або метод оборотних витрат) сягає 60 %. Зазначені альтернативні підходи до звітів в країнах, що аналізуються, відповідають вимогам Директиви 2013/34/ЄС, яка пропонує компаніям також два варіанти звіту – за функціями або за характером витрат. Імплементация норм ЄС щодо звітності компаній з правом альтернативного вибору форм розкриття інформації про прибутки та збитки, стане важливим кроком виконання Україною зобов'язань економічної частини Угоди про асоціацію з ЄС від 2013 року.

4 Список використаних джерел

1. Гармонізація бухгалтерського обліку та оподаткування на підприємствах України в контексті нормативів ЄС: монографія / [О. І. Малишкін, К. В. Безверхий, І. С. Ковова, С. М. Семенова, С. М. Шуляренко, В. П. Карев]; за наук. ред. О. І. Малишкіна. К.: «ArtEk», 2018. 418 с.
2. Малишкін О. Аспекти регулювання бухгалтерського обліку в Польщі в сучасних умовах. Тези Міжнар. наук.-практ. конф. «Європейська інтеграція: історичний досвід та економічні перспективи». 3-4.03.2017 р. Одеський нац. екон. університет. Одеса. 2017. С. 224-230.
3. Малишкін О. І. Особливості оподаткування прибутку корпорацій і його облік на підприємствах Німеччини. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2014. № 2. С. 42-52.
4. Малишкін О., Кравчук А., Мальована В. Звіт про прибутки/збитки: можливості трансформації до євро формату. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2016. № 7-8. С. 27-35.
5. Маріо Мацидовські. Система регулювання звітності Німеччини. URL: <http://www.ipnpu.ru/article.php?idarticle=002512>
6. Свіцельська В., Черкаський І. Облік справедливої вартості в Польщі: проблемні питання. *Вісник ЖДТУ*. 2013. № 4. С. 101-115.
7. Brodmann D. Das Rechnungswesen. URL: <http://www.manfred-jahreis.de/download/pdf/Kontenplan.pdf>
8. Bussik J., Ermann H. Buchfurung. – 6. Uberarb. Aufl. Kiel. 2009. S. 385.
9. Directive 2013/34/EU of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on the annual financial statements, consolidated financial statements and related reports of certain types of undertakings, amending Directive 2006/43/EC of the European Parliament and of the Council and repealing Council Directives 78/660/EEC and 83/349/EEC Text with EEA relevance. URL: <http://www.eur-lex.europa.eu/>
10. Heike Liesaus. Buchhaltungs-crashkurs. Berlin. 2015. 54 s.
11. Kerler S. Betriebliches Rechnungswesen im Transportgewerbe. München. 2012. 54 s.
12. Krajowe Standardy Rachunkowosci. URL: <http://www.mf.gov.pl/ministerstwo-finansow/dzialalnosc/rachunkowosci/krajowe-standardy-rachunkowosci-i-/asset-publisher/0d1Z>
13. Ustawa z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, Dz.U. 2002 Nr 76, poz. 694. URL: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU19941210591>
14. Winiarska K. Wpływ międzynarodowych regulacji na kształt polskiej rachunkowości (Вплив міжнародного регулювання на прикладі бухгалтерського обліку в Польщі). *Міжнародний збірник наукових праць*. 2013, Випуск 3(9). URL: <http://pbo.ztu.edu.ua/article/download/72435/67873>
15. Żukowska H., Sawicka B. Zawartość informacyjna polityki rachunkowości, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Wydawnictwo KUL Lublin, 2012. 417 p.

4 References

1. Malyshkin, O. I., Bezverkhyi, K. V., Kovova, I. S., Semenova, S. M., Shuliarenko, S. M., Kariiev, V. P. (2018). *Harmonizatsiia bukhhaltenskoho obliku ta opodatkuvannia na pidpriemstvakh Ukrainy v konteksti normatyviv YeS* [Harmonization of accounting and taxation at Ukrainian enterprises in the context of EU standards] (ed. by O. I. Malyshkin). Kyiv: «ArtEk».
2. Malyshkin, O. (2017). *Aspekty rehuliuivannia bukhhaltenskoho obliku v Polshchi v suchasnykh umovakh* [Aspects of accounting regulation in Poland in modern terms.]. In *Tezy Mizhnar. nauk.-prakt. konf. «Ievropeiska intehratsiia: istorychnyi dosvid ta ekonomichni perspektyvy»* (pp. 224-230). Odesa: Odeskyi nats. ekon. universytet.
3. Malyshkin, O. I. (2014). *Osoblyvosti opodatkuvannia prybutku korporatsii i yoho oblik na pidpriemstvakh Nimechchyny* [Features of corporate income tax accounting and accounting at enterprises in Germany]. *Bukhhalterskyi oblik i audyt*, (2), 42-52.
4. Malyshkin, O., Kravchuk, A., Malovana, V. (2016). *Zvit pro prybutky/zbytky: mozhlyvosti transformatsii do yevro format* [Profit / Loss statement: Transformation possibilities to the euro format]. *Bukhhalterskyi oblik i audyt*, (7-8), 27-35.
5. Matsydovski, M. (2006). *Systema rehuliuivannia zvitnosti Nimechchyny* [Germany's reporting regulatory system.]. Retrieved from <http://www.ipnpu.ru/article.php?idarticle=002512>
6. Svitselska, V., Cherkaskyyi, I. (2013). *Oblik spravedlyvoi vartosti v Polshchi: problemni pytannia* [Accounting for fair value in Poland: problem issues]. *Visnyk ZhDTU*, (4), 101-115.
7. Brodmann, D. (2001). *Das Rechnungswesen*. Retrieved from <http://www.manfred-jahreis.de/download/pdf/Kontenplan.pdf>
8. Bussik, J., Ermann, H. (2009). *Buchfurung. – 6. Uberarb. Aufl. Kiel*.
9. European Parliament and Council. (26 June 2013). *Directive 2013/34/EU on the annual financial statements, consolidated financial statements and related reports of certain types of undertakings, amending Directive 2006/43/EC of the European Parliament and of the Council and repealing Council Directives 78/660/EEC and 83/349/EEC Text with EEA relevance*. Retrieved from <http://www.eur-lex.europa.eu/>
10. Heike, Liesaus (2015). *Buchhaltungs-crashkurs*. Berlin.
11. Kerler, S. (2012). *Betriebliches Rechnungswesen im Transportgewerbe*. München.
12. Krajowe Standardy Rachunkowosci. Retrieved from <http://www.mf.gov.pl/ministerstwo-finansow/dzialalnosc/rachunkowosci/krajowe-standardy-rachunkowosci-i-/asset-publisher/0d1Z>
13. Ustawa z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, Dz.U. 2002 Nr 76, poz. 694. Retrieved from <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU19941210591>
14. Winiarska, K. (2013). *Wpływ międzynarodowych regulacji na kształt polskiej rachunkowości*. *Mizhnarodnyi zbirnyk naukovykh prats*, (3(9)). Retrieved from <http://pbo.ztu.edu.ua/article/download/72435/67873>
15. Żukowska, H., Sawicka, B. (2012). *Zawartość informacyjna polityki rachunkowości*. Lublin: Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Wydawnictwo KUL.